

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Omawiamy DYKTANDO 2016 - pułapka 5.

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Dlaczego poprawnie: „jednakby”, „niechżeźby”?
Cząstkę by piszemy łącznie z osobowymi formami czasowników (również użytymi w funkcji bezosobowej), z większością spójników i z partykułami – przykładami pisowni łącznej -by z partykułami są właśnie cytowane słowa: jednakby (tu jako partykuła, nie jako spójnik) i niechżeźby. Jeśli cząstka -by występuje po innej części mowy (rzeczowniku, przymiotniku, przysłówku, liczebniku, zaimku), zapisujemy ją rozdzielnie. Trudność zastosowania tej reguły w praktyce polega na tym, że nie zawsze umiemy odróżnić spójnik czy partykułę od zaimka, zwłaszcza takiego, który występuje jako wskaźnik zespolenia. Ponadto wiele połączeń istnieje tylko potencjalnie – nie używamy ich i niezmiernie rzadko spotykamy je w tekstach. I właśnie dlatego znakomicie nadają się na pułapki ortograficzne w dyktandach.